

Odredbe svete Stolice.*

I. *Regina pacis* — *Ora pro nobis*. Sv. Otac Papa Benedikto XV. dozvolio je dekretom kongregacije za izvanredne poslove od 16. stud. 1915., da se smije u loretskim litanijama dodati zaziv gore spomenuti. A ove godine u listu na kardinala državnoga tajnika Petra Gasparri od 5. svibnja 1917. zapovijeda, da se počevši od 1. lipnja 1917. imade pomenuti zaziv staviti.

2. *Motu proprio Alloquentes* od 25. ožujka 1917. odredio je Sv. Otac Papa Benedikto XV. ovo:

I. *S. Congregatio Indicis iam nunc non erit.*

II. *Quod fuit usque adhuc proprium munus S. Congregationis Indicis, erit posthac Sancti Officii de libris ceterisque scriptis censuram facere.*

III. *Ad ministeria, quae sunt apud S. Officium, accedat peculiaris Sectio de Indice; eique addicantur Officiales, qui extinctae Congregationi ministrabant.*

IV. *Ne autem Sancti Officii negotiorum moles nimis hac accessione crescat, quidquid ad Indulgentias pertinet, omne iam esto Poenitentiariae Apostolicae: quae quidem pro suo instituto iudicabit de omnibus, quae spectant ad usum et concessionem Indulgentiarum, salvo iure S. Officii videndi ea, quae doctrinam dogmaticam circa novas orationes et devotiones respiciunt.*

V. *Sectio de Indulgentiis, quae est apud sanctum Officium, cum suis officialibus ad Poenitentiarium Apostolicam transferatur; quam ipsam Sectionem Cardinalis Poenitentiarius Maior, Nobis consultis, ordinandam curabit.*

Prama ovoj odredbi kongregacije Indicis više nema, njezine poslove preuzela je kongregacija S. Officii; od ove pak prenesena je sekcija za oprost na sudište zvano Poenitentiarla Apostolica. (Sr. Acta Ap. Sedis 1917. str. 167).

* Dosada nismo dobivali poradi ratnih prilika službeni list sv. Stolice, pa su zato izostali ovakvi izvještaji. No u zadnje vrijeme pošlo nam je za rukom pribaviti si preko Herderove knjižare Acta Ap. Sedis, pa ćemo opet donositi ovakove izvještaje.

II. 1. Suprema Sacra Congregatio Sacri Officii izdala je dne 27. travnja 1917. ovo rješenje u predmetu spiritizma: Feria III. loco IV. die 24. aprilis 1917.

In plenario conventu habito ab Emis ac Rmis Dnis Cardinalibus, in rebus fidei et morum Inquisitoribus generalibus, proposito dubio: An liceat per Medium, ut vocant, vel sine Medio, adhibito vel non hypnotismo, locutionibus aut manifestationibus spiritisticis quibuscunque assistere, etiam speciem honestatis vel pietatis praesferentibus, sive interrogando animas aut spiritus, sive audiendo responsa, sive tantum aspiciendo, etiam cum protestatione tacita vel expressa nullam cum malignis spiritibus partem se habere velle? — Iidem Emi ac Rmi Patres respondendum decreverut: Negative in omnibus. (Sr. Acta Ap. Sedis 1917. str. 268.)

A na pitanje o formi posljednjeg pomazanja: An, administrato Sacramento Extremae Unctionis in casu necessitatis unica unctione in fronte adhibita per verba: Per istam sanctam unctionem indulgeat tibi Dominus quidquid deliquisti. Amen, cessante periculo singulae unctiones ad tenorem decreti diei 31. Januarii 1907. supplendae sub conditione adhibendae sint vel non?

In plenario conventu Supremae Sacrae Congregationis Sancti Officii habito feria IV. die 31. Januarii 1917. Emi ac Rmi Dni Cardinales in rebus fidei ac morum Inquisitores generales, omnibus mature perpensis praehabitoque RR. DD. consultorum voto, respondendum decreverunt: Negative od Iam partem, Affirmative ad 2am.

T. j. ako se bolesniku, koji je na umoru, daje posljednja pomast sa jednim samo pomazanjem i sa jednom formom, a kasnije prestane pogibao smrtna, te se bolesniku mora posljednja pomast podijeliti prema propisu rituala pomazanjem očiju, ušiju, nozdrva itd., imade se ovo ponovno supletorno pomazanje davati bez uvjetno. (Sr. Acta Ap. Sedis 1917., str. 278.)

2. Ista kongregacija izdala je 19. veljače ovu deklaraciju o povlasti biskupa na krivovjernike.

Nekoji su biskupi molili u sv. Stolice povlast, da mogu krivovjernike i otpadnike od vjere pomiriti s Crkvom. Na to je uslijedilo ovo rješenje:

1. Absolutio ab excommunicatione, qua quis ob haeresim vel apostasiam sit irretitus, in foro conscientiae impertienda est speciali modo secundum praescripta in Consist. Apostolicae Sedis Summo Pontifici reservata.

2. Si tamen crimen haeresis vel apostasiae ad forum externum episcopi aut praelati episcopalem vel quasi-episcopalem auctoritatem habentis, aut per spontaneam confessionem vel alio quovis modo deductum fuerit, episcopus vel praelatus sua auctoritate ordinaria respicientem haeticum vel apostatan, praevia abiuratione iuridice peracta allisque servatis de iure servandis, in foro exteriori absolvere poterit. Absolutus autem in foro exteriori potest deinde absolvi a quolibet confessario in foro conscientiae absolutione sacramentali. Abiuratio vero iuridice peracta hebetur, cum fit coram ipso episcopo vel praelato, aut eorum delegato et saltem duobus testibus. (Sr. Acta Ap. Sedis 1916., str. 61.)

III. S. Congregatio Indicis osudila je svojim dekretom od 6. lipnja 1916. ove knjige:

L. Salvatorelli ed E. Hühn, La biblia. Introduzione all' antico e al nuovo Testamento (L indagine moderna, vol. XIX.) Milano, ecc., Remo Sadron, s. a.

P. Iuan de Guernica, La Perla de la Habana. Sor Maria Ana de Jesús Castro, Religiosa Capuchina dal Convento de Plasenzia. Zaragoza, 1914. 2. vol. in 12°.

Ludovico Keller, Le basi spirituali della massoneria e la vita publica. Todi 1915.

Rivista di scienza delle religioni. Roma, Tipografia del Senato, 1916. (Decr. S. Off. 12. apr. 1916.)

Dr. Henri Mariavé, La leçon de l'hospital Notre-Dame d'Ypres. Exégèse du secret de la Salette. Tome I, Paris 1915.; tome II, Appendices, Montepellier, 1915. (Decr. S. Off. 12. apr. 1916.)

Pored toga javlja, da se je Cyrillos Macaire pokorio dekretu ove kongregacije od 12. aprila 1915., kojom je osudila njegovo djelo. (Sr. Acta Ap. Sedis 1916., str. 178. i sl.)

IV. S. Congregatio de disciplina Sacramentorum odgovorila je dne 3. travnja 1916. na pitanje, kako imadu biskupi postupati pogledom na iregularnosti klerikâ, koje su prigodom ovoga rata veoma česte. Pitanja su ovako bila predložena:

1. Si qui clerici, sacris vel presbyteratus vel diaconatus ordinibus initiati, praesenti bello, contracta ex defectu corporis irregularitate, excedant et, ut ab hac irregularitate ad susceptos exercendos Ordines vel etiam ad superiores recipiendos dispensentur, postulent, quomodo Ordinarii locorum se gerere debent?

2. Si qui maioribus Ordinibus nondum initiati praesenti bello, pariter contracta ex defectu corporis irregularitate, excedant et, ut ab hac irregularitate ad sacros recipiendos Ordines dispensentur, postulent, quomodo Ordinarii locorum se gerere debent?

Ad 1. Recurratur in singulis casibus.

Ad 2. Non expedire ut promoveantur.

Prva točka nema kod nas praktične vrijednosti, jer suđjakonâ i djakonâ ni svećenika nemamo u ratu kao kombatante. Druga točka je praktičnija. Ako se koji klerik povrati iz rata, ali osakaćen i prema tome irregularan, te zamoli, da ga se zaredi, općenito govoreći nije shodno, da ga se takova zaredi, ali opet nije isključena mogućnost oprosta. (Sr. Acta Ap. Sedis 1916., str. 153.)

V. S. Congregatio Concilii odgovorila je dne 12. siječnja 1917. na pitanje: Utrum sacerdos miles, cui ablatus est index (kažiprst) in bello, obtenta permissione celebrandi cum medio (srednjim prstom) indigeat unctione istius digiti medii priusquam celebrat? — Negative et acquiescat.

Iz ovoga se odgovora razabire, da mazanje ruke sv. krizmom, kako ju propisuje Pontificale Romanum kod ređenja, nije de essentia niti conditio sine qua non celebriranja. (Sr. Acta Apostol. Sedis 1917., pag. 350.)

VI. Sacra Congregatio Rituum od 12. travnja 1916. 1. objelodanjuje odredbu sv. Oca Pape Benedikta XV., kojom određuje, da se u svim biskupijama Italije i priležećih otoka dne desetoga prosinca svetkuje svetkovina Translationis almae Domus B. M. V. sub ritu duplici maiori, i da se taj dan moli brevijar i služi sv. misa, kako je to već prije bivalo. To vrijedi za kler svjetovni i za kler redovnički, koji u pomenutim biskupijama boravi.

Osim toga dozvoljuje sv. Otac, da se ova svetkovina može svetkovati i u svim drugim biskupijama i redovničkim

družbama, ako to zatraže dotični biskupi ili redovnički poglavari. (Sr. Acta Ap. Sedis 1916., str. 180.)

2. Ista kongregacija objelodanjuje odredbu, kojom sv. Otac Papa Benedikto XV. uslišava molbu bavarskog kralja Ljudevita III. i kraljice Marije Terezije: I. Ut beata Dei Genitrix Virgo Maria praecipua apud Deum Bavarorum Patrona declaretur ab Apostolica Sede; II. Ut peculiare festum ipsius B. Mariae V. sub titulo Patronae Bavariae quotannis die decima-quarta marialis mensis maii, sub competenti ritu in universa Bavaria Officio proprio recolatur.

Prema tomu dozvolio je sv. Otac, da se u čitavoj Bavar-sknoj slavi posebna svetkovina bl. Djevice Marije kao zaštitnice Bavorske dne 14. svibnja sub ritu duplici 1. classis cum Octava servatis rubricis. (Sr. Acta Ap. Sedis 1916., str. 181. i sl.)

3. Ista je kongregacija izdala dne 28. veljače 1917. opće-niti dekret »Urbis et Orbis«, kojim određuje, da se dušni dan imade smatrati povlaštenim kao svetkovine prvoga reda u cjelokupnoj Crkvi, tako da vazda pada stalno na dan 2. studenoga. Jedino ako 2. studenoga padne na nedjelju, onda se mrtvi dan prenosi na 3. studenoga. Ovo vrijedi poglavito za one biskupije, koje dne 2. studenoga slave posebnu svetkovinu kao n. pr. u Trstu sv. Justa. Ondje se dušni dan obavljao vazda 3. studenoga, a kad je na 3. studenoga pala nedjelja, pre-našao se dušni dan na 4. studenoga. Odsele to ne može više biti, nego će se svetkovina partikularna morati prenijeti na sli-jedeći dan, a dušni će dan po cijelom svijetu vazda biti na 2. studenoga. (Vidi Acta Apostolicae Sedis 1917., str. 186.)

Recenzije.

Weber Simon: Sancti Irenaei Demonstratio Apostolicae Praedicationis — εις επιδειξιν του αποστολικου κηρυγματος. Ex armeno versio latina. Friburgi Brisgoviae MCMXVII. B. Herder typographus editor.

Pomenuto djelo slavnoga pisca i oca Crkve izgubilo se. Tek se znalo po svjedočanstvu historičara Euze-

bija, da je napisano. God. 1902. u armenskom časopisu „Ararat“ objelodanjena bi vijest, da je u srednjem vijeku još ovo djelo postojalo u Armenskoj literaturi. Nakon dvije godine našao je arhimandrit Kaparet Ter Mkrttschan samostana Etschmiadjin među knjigama crkve B. D. M. u Eriwanu i ovo djelo u armenskom prijevodu. Iza daljnje tri godine već je to Irenejevo djelo ugledalo svijetlo i u njemačkom prijevodu, a go-